

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitivm Perfectionis, Et Virtvtvm Christianarvm

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

V. Alius modus præscribitur, ita nimirum vnumquodq[ue] opus obire,
perinde ac si id in vita nostra vltimum futurum esset.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

tibi modos ad rem illam aliam postea bene peragendam representare, quia scilicet eam modo non facis: nam postea cum ea iam agenda erit, aliud quid tibi rursus suggereret, ut nec etiam illam facias bene. Atque ita nos in omni re decipit, ut nihil omnino tandem a nobis bene fiat. Non enim ignoramus cogitationes eius, imo eas penitus perspectas habemus. Futura & post agenda seponi, & iam de illis laborare & cogitare noli; et si enim bona ea sint in futurum, non tamen in praesens bonum est de eis cogitare. Quando autem tentationi huic subreptitiis hic praetextus accesserit, fore nimurum, ut tibi post fortassis occurrat id, quodiam mēti tua se offert, vel ex hoc uno colliges hanc a Deo cogitationem non esse, sed meram Diaboli temptationem. Deus enim non est amicus confusione, sed pacis, quietis, & boni ordinis; proinde qui tibi quietam, pacem & ordinem rerum surripit, non Deus est, sed Diabolus, qui confusione, inquietudinibus, & turbationis amicus est. Hunc itaque turbatorem a te repelle, & confide, Deum, si agas id quod debes, suo tibi tempore daturum omne id quod tibi conueniet, & quidem abundantius & copiosius. Vnde quamvis tibi tempore eo quo spiritualibus exercitiis vacas, bona quedam ratio scitum punctum, aut subtile quedam argumentum, necon alterius cōtra solutio occurrat, noli ipsum tunc multum curare; sed sepone, tibi que persuade, nihil te propterea quod animo id exturbes amissurum, at potius maius quid postea & iubiliter suggerendum. Vnde bene S. Bonaventura, *Scientia qua pro virtute deficitur, per virtutem postmodum melius invenitur.* Et R. D. M. Auila, *Quando mentem rei aliquius cursu importuno tempore occuparit, dicit, Nibile a me mihi nunc Dominus meus imperat, ac proprieate de excogitare opus non habeo; at ubi id mihi Dominus meus iniunxit?*

*In specul.
discipl. p. 2.
c. 7.
Tem. 3. Epif.*

tunc de illo tra-

Habo.

CAPVT. V.

Alius modus præscribitur, ita ni-
mīrum vnumquodque opus obire,
perinde ac si id in vita nostra
vltimum futurum
effet.

*Q*uartum medium, quod sancti Patres *Quartum*
est vnumquodque eorum ita peragere tan- *medium.*
nostræ vitæ foret. Suggerit id Bernardus, *Quodcumq;*
dum Religiosis bene exacteque opera sua *credere id*
agendi formulam præscribit; *In omni ope* *in specul.*
re, inquit, suo dicat sibi ipse, si modo moritu-
ruse effet, faceres istud? hoccine modo face-
res? S. Basilus vero, semper, inquit, ante
oculos tuos versetur ultimus dies, cum enim
diluculo surrexeris, ad vesperam te ambigis
peruenire; & cum in lectulum ad quiescen-
dum membra tua posueris, noli confidere de
lucis aduentu, ut faciliter te possis frenare ab
omnibus vitiis; multi namque subito & ex
improuiso moriuntur. Est hoc efficax me-
dium ad opera nostra bene perfecteque
agenda. Vnde & legimus S. Antonium
Abbatem sivepius hoc discipulis suis præ-
ceptum inculasse, ut hoc pacto eos ad
virtutem, & ad bene sua agenda anima-
ret. Vnde & alius ille dicebat,

Omnem crēde diem tibi dilucisse supre-
mum. *Horat. 31.*
Si ita singula nostra ageremus, quasi si sta-
tim nobis esset moriendum, & posthac
amplius operari non liceret, longe profe-
sto aliter, maiorique perfectione eadem
ageremus. Quam enim deuotam celebra-
rem Missam, si scirem certo illam postre-
num opus fore, quod in vita essem actu-
rus, & nullum posthac mihi tempus ad
amplius operandum & promerendum
futurum. Quam serio attenteque ora-
rem, si nossem hanc ultimam orationem
fore, & me exinde tempus ad veniam de
peccatis & misericordiam postulandam
non habiturum. Hac de causa communi-
*citer dicitur, *Sed non possum orare, ito ad mare:**

cum enim mors præsens ante oculos veratur, aliter longe & feruentius oratio insituitur.

Sacerdos quidam monasticam vitam professus, sanctimonia, virtus singulare cum esset, sua quotidie confiteri peccata solebat, ut scilicet purgatione hac ad Missam indies dicendam disponeret: qui cum tandem in grauem aegritudinem incidisset, & cam lethalem esse Superior vidisset, monitus ab eo est, ut, quoniam pessime iam affectus erat, ita peccatorum confessionem perageret, quasi breui moriturus. Tum aeger, manibus in celum sublatis, Benedictus, inquit, sit Deus, iam trigesima & amplius anni sunt, Pater, ex quo mea ita quotidie peccata sum confessus, ac si statim è vita essem migratus; unde iam aliud me facere opus non erit, quam itame reconciliare ac disponere tanquam si sacram essem celebratus. Laudabiliter haud dubie Religiosus ille faciebat: nostrum vero est, ipsum imitari & ita singulis vicibus confiteri, & sacratissimas Eucharistias epulas adire, perinde ac si de vita tunc decessuri essemus; atque ita etiam reliqua opera nostra obire. Sic quippe fieri ut in mortis via necesse futurum non sit nobis dicere ut sic confessionem illam instituamus, quasi illa futura esset ultima; Sed tantum ut ita Deo nos reconciliemus, sicut facere consueuimus, dum veri altaris Sacramentum sumeremus. Sane si hoc modo procederemus, semper mors nos optime dispositos & paratos inueniret, neque improviso vñquam obrueret. Hæc itaque optima est ad subito & non drepente moriendū oratio & deuotio. Nam, ut Christus Dominus afferat, *Beatus ille seruus, quem cum uenerit Dominus eius, inuenierit sic facientem.* Ita porro vitam suam institutebat S. Iob, qui de se sic confitetur, *Cunctis diebus quibus nunc milito, expedito donec veniat immutatio mea, & quotidie mihi perfundeo, diem hunc mihi ultimum esse, Vocabis me, Gregore respondeo tibi,* id est, quo me cumque die vocare dignatus fueris, Rodriguez exercit. pars 1.

paratum me & dispositum, ad tibi respondentum, & vocationi tuae omni hora & momento, quo me appellare volueris, attendendum inuenies.

Vnum è certissimis signis, è quibus quis cognoscat utrum rationes suæ bone & recte coram Deo stent, est, si semper paratus & dispositus sit, ad Deo, quocumque is tempore, & quocumque in opere vocare voluerit, respondendum. Non loquor hic de infallibili quadam certitudine (talem enim in hac vita sine singulari Dei reuelatione habere non possumus) sed tantum de probabilibus & moralibus coniecturis, & tales in hac vita homo habere potest. Inter quas certa, euidentia & maxime principialis est illa; si contentus sis ut hoc te in tempore, hac in coniunctura, & hoc in opere quod facis, mors opprimet.

Quare vide an dispositus sis ad ira Deo, si hoc in momento te vocaret, respondentum, ut respondit sanctus ille Iob. Ad hunc lapidem Lydiū sapientem explorare & examinare, atque his verbis sapientiae scilicet, Si iam mors te opprimeret, anne gauderes? Quando igitur circa hoc me examinans & interrogans, compertio gratum mihi fore & amicum si me, hoc instanti & in hoc opere quod ago, mors subito occuparet; recte mihi ambulare videor, & hoc aliqualiter me recreat ac delectat. At dum compertio nolle me ut mors tunc venire, & hoc me in opere, negotio, coniunctura, & occupatione distentum inuaderet; sed paululum adhuc expectaret, donec ea quæ mente agito & molior, meque distracthant, absoluam, non bonum id si gnatum est, sed potius ut euidentis argumentum habere debeo, de meo me profectu parum sollicitum esse, ut bonum Religiolum decet. Nam, ut bene ait Thomas à Kempis, *Si bonum haberes conscientiam, non multum timeres mortem:* at Kempis cum tantopere eam metuas, signum id est conscientiam tuam in se aliqua remordere, & rationes tuas visquacado.

I liqui-

liquidus non esse: satius esset peccatum timere quam mortem. Oeconomus, qui bene rationes suas compositus, adeo non timeret ratio dati & accepti a se petatur ut etiam optet & velit eam a se posse: at cuius rationes non satis bene constant, sibi metuit, si quando ea a se exigenda sunt, & quantum potuerit, ab iis reddendis se excusat, & semper procrastinationem petit.

*Lib. 4. c. 5.
Vnde:*

2. Cor. 15. 31.

R. P. N. Franciscus Borgia id bonum Religiosi omnis exercitium fore dicebat si quatuor & viginti per die vicibus eo in statu se constitutus, in quo esse vellet si mori ipsum continget; ac tunc demum fore ut bene se habeat, quando quotidie dicere poterit, *Quotidie (& hodie) morior.* Unusquisque ergo a semetipso rationes depositat, ac frequenter se quoad hoc punctum examinet: si vero tunc videoas minime te ad mortem dispositum esse, & nolle te ab eadem tunc occupari, in bono statu te ad conflictum illum incundum, & aleam illam subeandam ponere satage, ac finge a Domino petere te, ut aliquod vitam tuam ad hoc diebus proroget; ipsum vero hos tibi dare, quare tempus illud datum utiliter expende, & quā diu illud durat, ita vivere in eo allabora; ac si tibi statim esset moriendum. Beatus ille, qui talem vitam instituit, qualis ipse in mortis sua hora volet inueniri.

Hoc inter omnia que proximo proponere pro concione solemus, utilissimum est, ut videlicet taliter vitam inserviant, quales in hora mortis sua, cipiunt inueniri, nec suam in futurum conversionem & penitentiam differant.

*Thom. à
Kemp.*

*Homil. 12. in
Euangel.*

Luz. 12. 40.

Nam, ut ait venerabilis ille vir, *Dies crastina plane incerta est;* & unde scis te ad crastinum esse peruenturum? Et Magnus Gregorius: *Qui penitentibus veniam sponte,
peccantibus crastinam diem non promisit.* Dicere vulgo homines solent, morte nihil esse certius, eiusdem vero hora nihil incertius. Magis etiam & amplius dicit Redemptor noster Iesus apud Eangelistam: *Et vos estote parati, quia qua-*

hora non putatis, filius hominis veniet. Quicunque etsi de die iudicij ipse loquatur, nihil tamen obstat, quo minus etiam de hac hora haec intelligamus: in ea siquidem particulare de unoquoque hominum iudicium peragetur; quæque in eodem feretur sententia, in universalis non retractabitur, at tantum confirmabitur. Dicit igitur Christus, horam illam non modo incertam esse, & te nescire quando ventura sit, sed etiam quo non putas momento adfuturam; & forte tum, cum minus de ea eris sollicitus, & longe alia cogitabis. Atque hoc est quod Timotheo suo scribit Apostolus, *capit. 5.
versicul. 2. Sicut fur in nocte ita veniet.* Et in Apocalypsi sua Ioannes, *capite tertio
versiculo tertio, veniam ad te am quam fur,
Qui nescis qua hora veniam ad te.* Fur verbi, etiam expectat horam, qua domestici minus de eius aduentu cogitant, qui etiam altum dormiunt. Hac eadem itaque comparatione docet nos Christus, quomodo caute nos gerere debeamus, ne nos ex improviso & in cautos mois opprimatis. *Hoc autem, inquit, scitote,* *Luc. 12. 39. quoniam si sciret paterfamilias qua hora fur veniret, vigilares utique,* & non sineres perfodi domum suam; at quia horam non scis, utrum scilicet in prima vigilia, an nocte media, an demum sub aurora venturus sit; hinc semper vigilat sollicitus ne domini is perfringat, suaque disruptat: sic & vos, inquit, semper vigilare & omni tempore paratos esse oportet, quia qua hora non putatis, mors aderit.

Notant hoc loco sancti Patres singularis cuiusdam misericordiae Dei argumentum id esse, quod incerta & incognita nobis mortis sit hora, ut nimis ita semper parati essemus, & nunquam non ad eam dispositi. Si enim certo homines noscent quando illa ventura esset, haec illis securitas & certitudo maximæ esset negligenter, plurimorum peccatorum occasio. Sienimmodo, quando & de ea sunt incerti, & horam eius ignorant, tam incaute negligenterque vivunt,

uent; quid cum demum facerent, cum scirent tam cito se misituros non esse. Ideo inquit sanct. Bonaventura voluit Deus mortis diem nobis esse incognitum, ut res hacten temporales eo minoris duceremus, si que nos adeo non immergeremus, quod singulis casis horis, mox momentis, possimus perdere; vti diutini illi auaro apud sanct. Lucam cōminatus est Deus: capit. 12. versicul. 20. sulte hac nocte animam tuam repetenter a te, qua autem parasti, cuius erunt? Sed ut corde & animo ad eas tantum anhelemus, quae perpetuo sunt duraturae. Eequum igitur erit, vt quae alii ipsi prædicamus, ea etiam nobis prædiceamus inque utilitatem nostram conuertamus, vti insinuat Apostolus, Qui ergo alium doceat, te ipsum non doceat? Vna de communissimis cacodæmonis tentationibus, quaque in hominibus plurimis imponit, est, quod claram hanc & manifestam adeo veritatem eos celet, ab illorum oculis eam ita remouendo, penitus ut illius obliuiscantur, deque ea minime cogitent, siisque persuadendo satis illis tam ad hoc quam ad illud tempus superesse, postea fore ut se emendent, & vitam in melius commutent.

Eadem quoque tentatione non paucos Religiosos decipit, dum illos inducit, vt suam de profectu in spiritu curam semper de die in diem differant, ac dicant, postquam haec aurilla studia absoluero, quando hoc officio defunctus fuero, vbi huic negotio finem imposuerio, tunc demum exercitia mea spirituallia, meas pœnitentias & mortificaciones serio disponere incipiām. Proh miserum tot Siwero te in studiis mori contingat, quid tibi proderunt litteræ, ob quas in virtute elanguiſisti, nisi ut ex eis palea sint & foenum, quæ ceu pabulum in alia vita ignem tuum magis accéndant, vtait Apostolus, Ex illo igitur aliquam nobis utilitatem ipsi trahamus, quod alius, ut inde proficiant, suggerimus. *Medice cura te ipsum, hoc ipse tibi remedium animi tuorum erogari. In iustitia non*

dium applica, quod alijs consulis, cum non minus eo indigeas.

CAPUT VI.

Aliud suggeritur opera sua bene faciendi medium, scilicet nonnisi in diem praesentem intentiō nem figere, nec ulterius.

VINCENTUM medium, quod nos ad *Quatum* opera quotidiana bene perfecte- *medium.* que agenda, etiam permultum ani- *Presente tem-* mabit & excitabit, est, vt tantum de *pus curare.* præsenti die solliciti simus. Etsi vero hocce medium à superiori minime dif- ferre videatur, ab eo tamen discrepat, vti è sequentibus liquido patebit. Inter alia qua permultos in via virtutis se- ues & languidos reddere solent, & inter tentationes, quibus hunc languorem inducere dæmon conatur, non po- strema est sequens hæc, quod ita scilicet eos secum faciat ratiocinari, quid? Te- ne tot annis tam caute, tam circumspe- cte, tam exacte omnibus in rebus posse viuere, semper ut te mortifices, & semper coerces, & refranes, velle tuam ubique etiam perpetuo abneges, volun- tatem denique tuam omnibus in rebus compescas? Hocque diabolus ut rem valde difficultem & permolestam depin- git, & hoc vitæ genus esse negat, quod eatenus & tam diu quærat extendi, ita B. P. N. Ignatium, quando Man- resam se contulit, vt ibidem summam *Lib. a. c. 6.* vite austерitatem sectaretur, inter alias *vita.* tentationes, quibus eum oppugnauit, hac de qua loquimur, non mediocrem exagirauit, dicens, Qui fieri potest I- gnati, te vitam tam asperam, atque hæc est, sexaginta illis vitæ annis, qui tibi adhuc restant, ferre posse? Huic vero tentationi hocce quod tractamus me- dium diametraliter oppositum est. Neq;